

A VÁROSOK A TÖRTÉNELEM FOLYAMÁN LASSAN, IDŐSÍKIKBAN EGYMÁSRAHÉPÜLVE AKKULNAK, VÁLTOZNAK - JELENIDEJÜKBEN FIZIKAILAG ÉS A KOLLEKTÍV EMLÉKEZETBEN TARTALMAZZÁK A LEGKÖZELGEBBI ÉS A LEGTÁVOLIBBI MŰLTJÚCAT EGYARÁNT (HEGYEDŰ) EZEK A VÁLTOZÁSOK VAGY ERŐSEKKEK, VAGY CASSÚ ÁTÖNÉSSEL TÖRTENNEK. A FOLYAMAT SZOTROSAN KÖTÖDIK A KOR KULTURÁLIS TUDATSZINTJÉHEZ, A GAZDASÁGI HELYZETHEZ ÉS A KATHMI VISZONYOK HOZ.

TEHÁT, HA MA DÖNTÜNK, TUDNUNK KELL, HOGY CSAK A FOLYAMAT EGÉSZÉT LÁTVÁ TERBEN ÉS IDŐBEN - TUDUNK JÓL DÖNTENI.

VESZPRÉM VÁROSÁ - MORFOCÓGIÁJÁT TEKINTVE - EURÓPA EGYIK LEGKÜLÖN-LEGESEBB HEVYE. A VÁROS TERÜLETÉNEK VÁLTOZATOS DOMBORZATA TULAJDONKEPP EGY DOCOMIT FENNÍRÍCBÓL ÉVHILLIÖK SORÁN KIMATÓPOT NEGATÍV FELÜLET. TÁVOLRÓL ÉRKEZVÉN, SIKVIDEKI VÁROSNAK TÜNIK, REJTŐZKÖDŐ VÁRRAL, HISZ A VÁRHEGY PLATÓJA AZONOS SIKBAN VAN A KÖRNYEZŐ VIDÉKKEL. IQY EZ A VÁR - NEM, MINT A VÁRAK ÁLTALÁBAN: A MESSZE SÉGHÉZ, HANEM CSAK A VÁROSLAKÓK HOZ SZÓL. EZ A KÜLÖNLEGES MORFOCÓGI AI HELYZET CSAK ERŐSÍTI A VÁR TÖRTÉNELEMBEN KIÁKULT, HINDIA IS KÜLÖNLEGES SZEREPÉT.

A SZOCIALIZMUS ÉVTIZEDEI ALATT A VÁRBAN - ELLENTÉTBEN A VÁROS FÖLD-RAJZI ADOTTSÁGAI ÉS KIÁKULT SZERKEZETÉT SEMMIBEVEVŐ PÚLA'SSA - LEMHEGI FIZIKAI ÉS TATITATHMI VÁLTOZÁS NEM ESETT. A VÁR EGYFAJTA ZÁRVANYKENT VÉSZELTE ÁT EZT AZ IDŐSZAKOT, A BENNE LAKÓ ÉLET SEM ZILÁLTA SZÉT IDENTITÁSÁT. A RENDSZERVÁLTHÁS OTÁN A VÁR JELENTŐS RÉSE VÍSSZAKERÜLT A KATÓIKUS EGYHÁZ TULAJDONÁBA, AMI VALAMENNYIRE A HÁBORÚ ELŐTTI ÁLLAPOT VÍSSZÁÁLLÍTÁSA. A TÖBBI TERÜLET RÉSZBEN MAGANTULAJDON, RÉSZBEN A VÁROSE.

FELREMLIK EGY TÁVILATOS LEHETŐSÉG A VÁR ÉLETEBEN, AMI REMÉLHETŐLEGE A HÍBRID TULAJDONSI HELYZET ELLENÉRE IS OLYAN EREDMÉNYRE JUT, AMI A VÁROSLAKÓKAT SZOLGÁLTJA ÉS AZ EPÜLETEK TÖRTÉNETI ÉRTÉKEIT HEGŐTIZIK, OLYAN FUNKCIÓKKAL TÖLTTI MEQ, AMI SZINKRONBAN VAN A BEFARADÓ KÖZEG FIZIKAI ÉS SZELLEMI BEFARADÓ KÉPESSEGEVEL.

ÚGY TÜNIK, HOGY EGY IDEM ÁTFARADÓ, JÖVŐT MEQHATÁRTOZÓ FELHATOT CSAK, - SÜRGETŐ HATÁRÍDÖK FIGHELMENKIVÜL HAHYÁSÁVAL - EGYÜTES, LANCSSÁGOT IS BEVONÓ, ALAPOS KUTATÓ MUNKA ELVÉGZÉSÉVEL LEHET ETTIKISHN MEQOLDANI EZ VONATIKOZIK A RÉGÉSZETI ÉRTÉKMENTÉSRE, FELÚJÍTÁSRA, REKONSTRUKCIÓRA ÉS AZ ÚJ LÉTESÍTMÉNEK LÉTREHOZÁSÁRA EGYARÁNT.

MI AZ A TÁVILATI VÍZIO, AMIRŐL BESZELEK?

A VÁR KÉT HOSSZANTI EPÜLETSORA A VÁR-UTCA ÉS A VÁRHEGYET LENT KÖRÜLJÁRÓ UTCAK FELÖL HINDIA IS ZÁRVANYKENT, A LAKOSSÁGTÓL ELZÁRVA - MÜKÖDÖTT. S BARE A VÍSSZÁÁLT TULAJDON VISZONYOK A HÁBORÚ ELŐTTI KATIT IPÉZIK, AZ AZÓTA ECTELT IDŐ MARE MÉS VÍCHQOT TERENTETT, MÉS KEMEKET.

A VÁROSÍ TEREK HASZNÁLATA - BELEÉRVÉ A TÖRTÉNELMI TEREKEKET IS - AZ UTÓBBI ÉVTIZEDEKBESEN VÁLTOZOTT. A JELENLEG SZOROSAN ÖSSZEFÜGG AZ ÉPÍTÉSI FORMAVÁLTOZÁSSAL, AZ ÉPÍTÉSI FUNKCIÓK ÖSSZEMOSÓDÁSÁVAL, A POLGÁRI REND FELTÁMASZTÁSÁVAL ÉS A VÁROS KITHATÓSÁGÁVAL.

MITŐL IS VÁNSZÓZ?

ADNA VAN EGY GYÖNYÖRŰ VONALVEZETÉSŰ, SOK ÉVSZÁZAD ALATT KIANTKULT, BAROKK HÁZAKKAL SZEGÉNYEGET UTCA, AMI A VÁROS SZIVÉBŐL EKVÉZET EGY PONTBA, AMOL A VÁROS, A BAKONY - MINT EGY SZÉLESVÁSTNÚ FILM - EGYENKÉNT TÁJUL.

A VÁR - JÓ ÉRTÉKÉBEN VÉLT SZÜNE VÁLTOZÁSA ÉVTIZEDEKKELEZECÖTT EGYNDULT. A KAVONDOKI HÁZAK KAPUI KIMULTAT: KIALLITÓTEREK, MŰEUMOK, HANGSZER KESZÍTŐ MŰHELY TALA'DAKHELYET HÁROUKNAK. AZONBAN EZEKNEK A HÁZAKNAK A FÜGGŐKERTJEI TÖBBSEGGÜKBEN ELVAN ZÁRVA A KÖZÖNSÉG ELŐL.

FELMERÜLT EGY ÖTLET: ÖSSZEKÖTNI ÉS KÖZÖSSÉGI SETÁLD ÖSTENNÉ VÁRÁZSOLNI AZ EDDIG SZÖUTER, CSAK A HÁZAKHOZ TARTOZÓ KERTEKET. A GYÖNYÖRŰ VÍZIO - MIUTAN TÖBB TULAJDONOSRÓL VÁNSZÓ, CSAK KON-SZENZUSSAL -, S MIVEL BOMLOULT TÉRBELI ÉS TÖRTÉNELMI PROBLE-MÁKKAL TERHELT - CSAK ALAPOS KUTATÁSSAL, MERLEGELEÉSSEL VALÓSÍTHATÓ CSAK MEQ

MEGQYÖZÖDÉSEM, HOQYHA EZ A GYÖNYÖRSZERŰEN ÖSSZEFÜZÖTT SETÁNY MEQVALÓSUL, -AZT JELENTENÉ, HOQY A VÁR UTCA'BÓL ÉS A JÓIKAI UTCA'BÓL IS EL LEHETNE ÉRNI A KÖRPAÑORAMA'S SETÁNYT, KÖRBE-SETÁLNI, AMI EDDIG NEM TAPASZTALT ÉLMÉNYTAPNA AZ EMBEREKNEIC IT TULAJDONKEPPEN ARRÓL VÁNSZÓ, HOQY EGY TÖRTÉNELMI'LEG, STILISZTI-KAI'CAQ KIALAKULT ZÁRT REND FELOLDÓDÍK ANÉLKÜL, HOQY A HÁZAK IDENTITÁSA SÉRÜLNE, SZÜLETHET EGY ÚJ TÉRSTRUKTURA ÉS EGY EDDIG NEM LÉTEZŐ HASZNÁLATI ÉRTEK.

TEHÁT: A RÉGI ÉPÜLETEKET, UTCA'KAT, KERTEKET ÚJFÁJTA MÓDON VEHETNE BIRTOKBA A KÖZÖSSÉG. AZ ÚJ FUNKCIÓ A RÉGI TEREKEKET RENDHAGYÓ MÓDON LAKNA'BE. EZ A FOLYAMAT ÓHATATLANUL KORTHÍRS ÉPÍTÉSZETI ESZKÖZÖK MEQJELENÉSE'VEL JÁRNA, AMI -HA TEHETSE'GES TERVEZŐ MUNKÁJA - MINDENKE'PP KÜLÖNLEQES VÍZAGOT TEREMTHET. A TÖRTÉNELMI TEREK, SZERKEZETEK KORSZERŰ ESZKÖZÖKKEL VALÓ MEQÚJULÁ'SAT AZ ÚJ HASZNÁLAT, AZ EGYHÁ'SHELETTESÉ'Q FEZÜLTSE'GÉNEK ESZTÉTIKÁJA HITELESÍTI. AZ EDDIG NEM LÉTEZŐ ÖSSZEFÜGGÉSEK LEHETŐSE'GÉNEK FELISMERÉSE, EZEK MAI ESZKÖZÖKKEL VALÓ MEQVALÓSÍTÁ'SA, EZ VOLNA A VÁR IQAZI, ORSZÁQOSAN IS KÜLÖNLEQES, PÉLDÁÉRTÉKŰ MEQÚJULÁ'SA

AZT REMÉLEM, IQMIS CESZ

EZEK UTÁN -BÁR PONTOS TERVEKET NEM ISMERTEK, CSAK SZÓBESZÉD
JUTOTT EL HOZZAM - NEM ÁM SZÓ A SZT. MIHÁLY BAZILIKA SZÍNE VÁLTO-
ZÁSÁVAL KAPCSOLATOS REMÉNYSÉGRŐL:

1. REMÉLEM, HOGY NEM TŰNIK EL, HANEM MEGŐRZZÖDIK A
BELSŐ TERAVILÁGA. ANNAK ELLENÉRE, HOGY TUDJUK: A JELENLEGI
ALAPOTA A TP. NAK A BAROKK KÜLSŐ MEGSZÜNTETÉVEL JÁRT, AMI
AZ AKKORI TÁRSADALMI VISZONYOK, KULTURÁLIS TUDAT SZÜLÖTTJE VOLT,
TEHÁT, MINT KORJÖUTÉNYI JELENSEGET TISZTELVÉNYK KELL.
2. REMÉLEM, HOGY A LOGIKUS MATHATHAZATOK, ÉRTÉK A SZERTARTÁSI REND
VÁLTOZÁSÁRÓL, A MODERN VÁLÁSOK HOKORHASTÓL NEM PUSZTÍTJÁK EL AZ
ÁHITAT KÜÖNCEGES CÉLÖRÉT. MEGŐRZÖDÉSEM, HOGY A HIT-MIVEL
A FÖLDÖNTŰLIHOZ SZÓL - MINDIG MISZTIKUS JELENSEGE MARAD.
3. REMÉLEM, HOGY A KÖZÉPKORI FÉNYT ADÓ ÜVEGABACOKOIKAT NEM TÁVÓ-
LÍTTJÁK EL
4. REMÉLEM, HOGY A BOLDOZATOKAT, PARKHÁNYOKAT NEM FOLYJAK REFLEX-
TOROKKAL BEVÉHÁQÍTHATNI, AMI NEMCSAK A BELSŐ TER HANGULATÁNAK, HANEM
AZ ÉPÜLET. TEKTONIKÁJÁNAK IS MEGGYALÁZÁSA.
5. REMÉLEM A FAUAK NEM LESZNEK FEHÉREK
6. REMÉLEM, HOGY A TEMPLOMOT HASZNÁLÓ HI'VEK LÁTHATJÁK A TERVET
ÉS VELEMÉNMEZHETIK.

VEGÜL EGY KÉRDÉS: VAN-E JOGUNK EGY TÖBB, MINT 100 ÉVE
HITTEL LÉTREHOZOTT - KÖRNYEZETET KÜLSŐ, FIZIKAI KÉMSZER NEKÜL
RADIKÁLISAN MEGVÁLTOZTATNI?

S ITT FELMERÜL EGY KOMOLY DILEMMA, KETELY: A VESZPRÉMI VÁRBAN
ELPUSZTÍJTUK, A BUDAI VÁRBAN HATALMAS PÉNZEKÉRT, OKTALAN FUNKCIÓKKAL
MEGTÖLTVE VISSZAÉPÍTJÜK, AMIT A MONARCHIA LÉTREHOZOTT.

HOGY VÁGEZ?